N:o 15. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 Oktober 1893. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 13. Årg.

Henrik Westberg.

Då vi nyligen hade anledning att omnämna en svensk tonkonstnär, som gjort sig ett berömdt namn i utlandet och tagit sig hemvist i Tyskland, nämligen Adolf Sjödén, erinrade vi oss en annan landsman, som ungefär samtidigt med denne lemnade hemlandet för att vistas och verka på främmande jord; vi kunde då ej ana att denne skulle så snart gifva oss ett särskildt skäl att vända uppmärksamheten på honom, som nu skett genom hans återkomst till sin födelsestad och konserterande härstädes. Namnet här ofvan och bilden å denna sida visar på hvem vi syfta.

Det är nu mer än tolf år gångna sedan Henrik Westberg här lät oss höra sin vackra smältande stämma, sitt känsliga och konstnärliga sångföredrag; det var då han i september 1880 sjöng här tillsammans med Zelia Trebelli, och han fick då af en kompetent konstdomare det vitsordet att han »uppenbarade samma stora musikaliska förtjenster som fordom, blott ännu mera utvecklade och artistiskt förfinade». Från Tyskland, der hr Westberg är mycket uppburen, särskildt såsom konsertsångare, hvilket han är par préférence, ljuder ock ett sammanstämmande beröm öfver »hans stämmas välljud och hans fulländade skola, egenskaper hvari få sångare äro honom jemlika». Det kan ej annat än fägna Henrik Westbergs landsmän och vänner att höra dessa omdömen och höra omtalas hans framgångar i det land, der han nu har sitt hem och hvarifrån han nu vid sidan af en der funnen maka, äfven hon musikartist, stält sin kosa till fosterbygden på en tillämnad konsertturné i vårt land.

Från hr Westbergs verksamhet vid vår kgl. operascen är det nog mången än som har honom i minne; flertalet af vår tids musikvänner här på platsen och i landsorten ha väl dock föga kännedom om hans person och konstnärliga verksamhet, särdeles sedan denna förflyttades till utlandet. En kort lefnadsteckning öfver sångaren må derför här bifogas hans bild.

Henrik Westberg.

Henrik Westberg föddes i Stockholm den 20 november 1848. Efter att ha studerat sångkonsten i Paris för framstående lärare, såsom Alary, Roger m. fl., blef han vid återkomsten till vår hufvudstad engagerad vid Kgl. operan den 1 september 1875, sedan han förut under samma år låtit höra sig på en konsert å Mindre teatern härstädes. Hr Westbergs första uppträdande å operascenen skedde i »Den vilseförda» såsom Alfredo, hvilken rol han då sjöng på italienska. Hr Westberg hade emellertid dessförinnan debuterat å operascenen under den föregående terminen, och såsom debutant minnas vi honom särskildt under mars månad i Almavivas rol och under maj i Noureddins. Hr Westberg sjöng sedan på denna scen Vilhelm Meister i »Mignon», Fenton i »Muntra fruarna», Nemorino i »Kärleksdrycken», Tamino i »Trollflöjten» samt Don Oc-

tavio i »Don Juan». I slutet af mars 1877 uppsade han sitt engagement vid operan och återvände efter en afskedskonsert i sept. samma år till Paris, der han instuderade flera roler på italienska språket. Om våren 1878 reste han till London, der han uppträdde i Kristallpalatset på en af kapellmästare Manns konserter och äfven vid andra tillfällen lät höra sig. Carlotta Pattis impresarie Max Strakosch kom vid ofvannämda konsert att fästa uppmärksamhet vid hans röst, och hr Westberg blef nu af honom engagerad såsom förste lyriske tenor för hans italienska operaturné i Amerika. Han uppträdde der med mycken framgång som Meister och Alfredo äfvensom Faust och Lionel i »Martha» och detta i en mängd städer uti Förenta staterna, Canada och Kalifornien. Efter återkomsten sjöng hr Westberg några gånger jemte Kristina Nilsson i »Mignon» på italienska operan i Madrid Sedermera egnade sig hr Westberg flere år uteslutande åt konsertsången. Vid nederrhenska musikfesten den 16—18 maj 1880 i Köln, hvilken under Ferd. Hillers ledning egde rum i den stora Gürzenichsalen, uppträdde Henrik Westberg vid sidan af tyska storheter såsom Marcella Sembrich, Joachim, Clara Schumann m. fl. och grundade då sitt rykte som en af nutidens bästa konsertsångare. Samma år sjöng hr Westberg der på en s. k. Gürzenichkonsert jemte fröken Amalia Riego, då han i hast fick öfvertaga tenorpartiet i »Paulus», och hvarvid han omtalas med beröm för sin »musikaliska intelligens och sin förträffliga behandling af rösten». Han har för öfrigt deltagit i åtskilliga tyska musikfester samt låtit höra sig i Holland och Belgien, då han sjungit i oratorier af Bach, Händel, Haydn, Mendelssohn m. fl. Som konsertsångare har hr Westberg äfven ett par gånger tillsammans med Trebelli besökt Skandinavien, särskildt, 1880, hvarom förut är nämdt.

Innan hr Westberg slog sig ned i Köln och derefter en tid af 6 år endast uppträdde på konserttribunen hade han sjungit på holländska operan. Scenen började nu åter att locka sångaren till sig, och sålunda finna vi honom i slutet af mars 1887 på Kölns Stadtteater som Ottavio i »Don Juan». Han lät sedan höra sig som gäst på flere andra tyska scener såsom i Stettin, Breslau, Frankfurt, Magdeburg samt i Aachen, äfven uppträdande som Tamino, Faust, Alfredo, Lyonel och Lohengrin. Förra året sjöng hr Westberg å Krollteatern i Berlin, i »Trollflöjten», »Traviata» och »Don Juan» tillsammans med Marcella Sembrich. Berliner Tageblatt yttrar då om vår landsmann: »En utomordentligt god medspelare hade fru Sembrich i hr Westberg, hittills för oss bekant endast som konsertsångare. Ovanligt sympatiskt berörde oss den nobla sångkonsten och de eleganta manéren i denne sångares framställning, som begagnar sina röstmedel på ett så äkta konstnärligt sätt, att mången riddare af höga C. kunde taga exempel af honom». Utom sitt uppträdande å scenen och i konsertsalen har hr Westberg haft äran att tre gånger sjunga vid det tyska hofvet för den gamle kejsar Wilhelm och äfven vid danska hofvet efter sin afgång från Stockholmsoperan.

Då hr Westberg ej på så länge uppträdt inför en svensk publik, som väl icke heller känner till hans konstnärsbana i utlandet ha vi ansett oss bäst kunna i denna lilla biografiska skiss karakterisera hans konstnärlighet genom de omdömen om honom vi här anfört från den utländska pressen, som i synnerhet då det gäller främlingar ej brukar måla i för ljusa färger.

Vi få snart tillfälle att sjelfva höra hr Westberg å den eller de konserter han nu står i begrepp att gifva här, och då han, som å programmet till den första af dessa kallar sig »operasångare», fortfarande torde vilja verka såsom sådan, skulle det helt visst vara af stort intresse att åter få höra honom sjunga på vår operascen i någon af de ofvannämda rolerna.

Adolphe Adams större kompositioner.

Kronologisk förteckning.

Såsom bihang till den franske tonsättarens i förra numret intagna biografi och såsom ett kompletterande af densamma lemnas här nedan en fullständig kronologisk förteckning, »liste complète», såsom det heter i originalet, öfver Adams mera betydande verk. Antalet af mindre sådana: pianostycken, sånger etc. uppgafs i biografien utan specifikation. Också förskrifva sig dessa, såsom Adam i sin sjelfbiografi synes antyda, från hans ungdom och innan han blef pristagare i konservatoriet, från hvilken tid nedanstående katalog begynner; platsen för uppförandet af hans sceniska verk angifves efter dessa:

1824. Scenes *d'Agnes Sorel*, som erhöll mention honorable vid konservatoriet.
1825. *Ariane*, 2:dra stora priset.
1826. Åtskilliga sånger i veaudeviller.
1827. *L'Exile*, *La Dame Jaune*, *L'Hérétière et l'Orphelne*, *L'Anonyme*, *Lidda*, *Le Hussard de Felsheim* *, *M. Botte*, *Le vieux Fermier*, alla på Veaudeville-teatern; *Perkins Warbeck* och *Caleb* på Nouveautés; *La Batalière de Brientz* på Gymnase.
1828. *Valentine*, *Le barbier châtelain*, *Les comédiens* på Nouveautes; *Guillaume Tell* på Veaudeville.
1829. *Pierre et Catherine*, 1 akt, Opéra comique; *Isaure* och *Céline* på Nouveautés.
1830. *Danilowa*, 3 akter, Opéra comique; *Henri V.*, arrangerad musik, *Les trois Catherine*, *La Chatte Blanche*, på Nouveautés; *Trois jours en une heure*, 1 akt, *Josephine*, 1 akt, båda påOpéra comique.
1831. *Le Morceau d'Ensemble*, 1 akt och *Le Grand Prix*, 3 akter, Opéra comique; *Casimir*, 2 akter, Nouveautés.
1832. *The dark Diamond*, 3 akter och *The first Campaign*, 2 akter, London.
1833. *Faust*, ballett, 2 akter, London; *Le proscrit*, 3 akter, Opéra comique; *Zambular*, Nouveautés.
1834. *Une bonne fortune*, 1 akt; *Le Chalet*, 1 akt, Opéra comique.
1835. *La Marquise*, 1 akt; *Micheline*, 1 akt, Opéra comique.
1836. *La Fille du Danube*, ballett, Stora operan; *Le Postillon de Longjumeau*, 3 akter, Opéra comique; *Messa*.
1837. *Les Mohicans*, ballett, Stora operan.
1838. *Le Fidèle Berger*, 3 akter; *Le Brasseur de Preston*, 3 akter, Opéra comique.
1839. *Regine*, 2 akter; *La Reine d'un jour*, 3 akter, Opéra comique.
1840. *L'Ecumeur de mer*, ballett, 3 akter, S:t Petersburg; *Den Hamadryaden*, ballett-opera, 2 akter, Berlin: *La rose de Peronne*, 3 akter, Opéra comique.
1841. *Giselle*, ballett, 2 akter, Stora operan; *La Main de fer*, 3 akter, Opéra comique.
1842. *La joli Fille de Gand*, ballett, 3 akter, Stora operan; *Le roi d'Yvetôt*, 3 akter, Opéra comique.
1843. *Richard* af Grétry, omarbetad; *Le Deserteur*, af Monsigny, omorkestrerad; *Lambert Simnel*, 3 akter, påbörjad af Monpou, Opéra comique.
1844. *Cagliostro*, 3 akter, Opéra comique; *Richard en Palestine*, 3 akter, Stora operan; *Gulistan*, af Dalayrac, omorkestrerad; *Cendrillon*, af Nicolo, omorkestrerad.
1845. *Le Diable à Quatre*, ballett, Stora operan; *The marble Maiden*, ballett, London.
1846. *Zemire et Azor*, af Grétry, omorkestrerad.

* I »Felsheims hussar», som öfversatt gafs här på operan (1832—54), hade B. v. Beskow valt till sina kupletter musik från åtskilliga tonsättare enligt Dahlgren.

Red.

1847. *Aline* af Berton, omorkestrerad för Opéra national; *La Bouquetière*, 1 akt, Stora operan; *Felix*, af Monsigny, omorkestrerad för Opéra national.

1848. *Les cinq Sens*, 3 akter, Stora operan.

1849. *Le Fanal*, 2 akter, Stora operan; *Le Toréador*, 2 akter, Opéra comique; *La Filleule des Fées*, ballett, 3 akter, Stora operan.

1850. *Giralda*, 3 akter, Opéra comique; *Messa* till S:t Cecile.

1851. *Les nations*, intermède, sång utförd å Stora operan med anledning af engelsmännens besök.

1852. *La Poupée de Nuremberg*, 1 akt, Théâtre-Lyrique; *Le Farfadet*, 1 akt, Opéra comique; *Si jétais roi*, 3 akter, Théâtre-Lyrique; *La Faridondaine*, Porte-Saint-Martin; *Le Fête des Arts*, kantat, Opéra comique; *Orfa*, ballett, 2 akter, Stora operan.

1853. *Le sourd*, 3 akter, Opéra comique; *Le roi des Halles*, 3 akter, Théâtre-Lyrique; *Le Bijou perdu*, 3 akter, Théâtre-Lyrique; *Le Diable à quatre*, af Solié, omorkestrerad.

1854. *Le muletier de Tolède*, 3 akter, Théâtre-Lyrique; *A. Clichy*, 1 akt, Théâtre-Lyrique.

1855. *Victoire!*, kantat med anledning af Sebastopols intagande; sjungen på Opéra comique och Théâtre-Lyrique; *Le Houzard de Berchini*, 2 akter, Opéra comique.

1856. *Falstaff*, 1 akt, Théâtre-Lyrique; *Le Corsaire*, ballett, 3 akter, Stora operan; *Mam'zelle Geneviève*, 2 akter, Théâtre-Lyrique; *Kantat* med anledning af kejserliga prinsens födelse, Stora operan; *Les Pantins de Violette*, 1 akt, Bouffes-Parisiens.

Alessandro Stradella.

Det liknar nästan en sällsam ironi, då en musikalisk talang af första storleken måste hafva en jämförelsevis obetydlig sådan att tacka för sin gunst och sitt rykte. Namnet Alessandro Stradella har att fägna sig åt en viss popularitet — men icke derföre att det, såsom Kiesewetter menar, »sluter sig till de bästa», ej emedan hans samtida sade om honom »Stradella måste utan motsägelse erkännas som *il primo Apollo della musica*», ej emedan hans kompositioner lysa af snilleblixtrar och äro mästerstycken af tonsättningar, hvilka i vår tid äro allt för mycket förbisedda; utan — emedan hr von Flotow gjort den gode Stradella till hjelte i en täck och lustig karnevalsopera, hvars musik bredvid den äkta Stradella tager sig ut såsom ett af brokiga spjelor uppfört lusthus bredvid ett palats i äkta renaissancestil.

Slå vi upp vår gamle Joh. Gottfried Walthers »Musikaliska lexikon» finna vi der följande lakoniska meddelande: »Stradel, en i republiken Venedig bekant operakomponist, har för enleverandet af en *Patricii Maitresse* derstädes, hvilken han skulle perfectionera i sång blifvit uppsökt i Rom och Turin af 4 dertill bestälda *Assasins* och slutligen mördad i Genua år 1670. Se Histoire de la Musique T. I. p. 41 seqq.» Den bok på hvilken Walther åberopar sig är utan tvifvel den kort förut utkomna *Histoire de la musique* etc. af Bourdelot 1715. Författaren hette egentligen Pierre Michon (1610—1685) och var Stradellas samtida samt dog 4 år efter Stradellas död, hvars rätta dödsår var 1681 icke 1670.

Bourdelots bok hör till sällsyntheterna; det torde derföre vara af inintresse att höra hvad han har att förmäla om Stradella: »En vid namn Stradel, berömd musiker, som republiken Venedig lyckats vinna för komponerande af de lysande operor, som under karnevalstiden derstädes uppföras, hänförde der alla så väl genom sin röst som genom sina kompositioner. En förnäm venetianare vid namn Pig . . . (Pignaver) hade en älskarinna, som sjöng ganska vackert (assez proprement). Han ville att musikern skulle fullkomna henne i sång och förde honom till henne, hvilket var alldeles emot venetianarnes vanor, hvilka äro svarsjuka till ytterlighet. Efter några månaders undervisning funno läraren och lärjungen att de hyste en ömsesidig böjelse för hvarandra. De beslöto nu att vid första lägliga tillfälle begifva sig till Rom — och detta yppade sig till deras olycka allt för snart. En vacker dag (originalet har »un belle nuit» som kanske bör tagas bokstafligen) inskeppade de sig för att resa till Rom. Den förnäme venetianaren blef utom sig af vrede öfver denna flykt och beslöt att, kosta hvad det kosta ville, hämnas genom bådas död. Han lät genast kalla till sig två af de mest beryktade lönmördarne i Venedig och öfverenskom med dem, att de för tre hundra pistoler skulle rödja Stradel och hans älskarinna ur vägen, halfva summan betalte han i förskott, lofvade dem derjemte att betala resekostnaden och försåg dem med utförliga instruktioner rörande sakens verkställande. De togo nu vägen till Neapel, der de erforo att Stradel med sin älskade, som ansågs för hans fru, befunno sig i Rom. De underrättade härom genast den förnäme venetianarn med försäkran att om de funno Stradel i Rom skulle han ej undkomma dem. Tillika utbådo de sig ett rekommendationsbref till venetianska sändebudet i Rom för att vara säkra om en asyl hos honom. I Rom erforo de, att Stradel följande dag klockan 5 på aftonen skulle uppföra en andelig opera af det slag som italienarne kalla oratorium i S:t Johanneskyrkan i Lateranen. Mördarne försummade ej att infinna sig der i förhoppning att kunna fullborda sitt anslag då Stradel med sin älskarinna begaf sig hem ifrån kyrkan. Men det enstämmiga bifall den store musikern rönte af hela folket i förening med den sköna musiken, som gjorde ett djupt intryck på mördarkompanjonerna förvandlade såsom genom ett underverk deras mordplan till medlidande, och båda voro ense om hvilken skada det skulle vara att döda en man, hvars utmärkta musikaliska snille vann hela Italiens beundran, och gripna af samma känsla beslöto de att rädda hans lif i stället för att beröfva honom det. De inväntade honom alltså när han kom ur kyrkan gjorde honom på gatan sin komplimang för hans oratorium och yppade för honom sin plan att sticka ned honom och hans älskarinna till hämd för att han beröfvat Pig . . . denna dam; att de emellertid, rörda af hans sköna sång, ändrat beslut. De rådde honom att genast afresa och uppsöka en säkrare tillflyktsort, de ha emellertid beslutit att säga för Pig . . . att han lemnat Rom före deras ankomst för att de ej skulle synas ha svikit denne. Stradel lät icke säga sig detta två gånger utan begaf sig med sin älskade så fort som möjligt till Turin. Hennes kgl. höghet, som då bar titeln madame royale, var den tiden regentinna. De båda lönmördarne återvände till Venedig och berättade för den förnäme venetianarn att Stradel lemnat Rom innan de kommo dit, samt underrättade honom att han begifvit sig till Turin. Men der var det svårare än i någon annan af Italiens städer att lyckas med ett lönmord såväl för garnisonens skull, som för den stränga rättskipningen, som ej lemnade en mördare någon tillflykt, icke en gång hos en gesandt. Men dermed var ej Stradel saken kvitt. Venetianaren sökte nu efter medel att utföra sin hämd i Turin. För att lyckas så mycket säkrare invigde han i förtroendet fadern till älskarinnan, och denne reste åtföljd af två andra lönnmördare till Turin för att döda dottern äfvensom Stradel. Han hade rekommendationsbref från Abbé d'Estrade dåvarande franska sändebudet i Venedig till Marquis de Villars franska gesandten i Turin. I dessa bref anhöll abbén hos markisen om hans beskydd för de tre affärsmännen (negociants), hvilka tänkte uppehålla sig någon tid i Turin. Dessa voro nu de tre mördarne, hvilka regelmässigt uppvaktade markisen och emellertid afvaktade en lägenhet att med framgång utföra sitt dåd. Men hennes

kgl. höghet, som lärt känna Stradels historia, lät gömma flickan i ett kloster, då hon hade sig väl bekant att venetianare ej kan tåla en sådan förolämpning; men tonkonstnären drog hon nytta af för sin musik. (Forts.)

Svensk sång i Amerika.

Vid den stora utställningen i Chicago ha de särskilda nationerna haft sina festdagar och Sveriges firades den 20, 21 och 22 juli af Amerikas svenskar och de svenska utställarne. Festen började med ett festtåg genom flere af stadens förnämsta gator till Jacksonparken der parad hölls. Efter paraden, i hvilken deltogo alla i Chicago befintliga svenska sällskap, herrar och damer till antal af öfver 10,000, gafs stor konsert i festhallen, hvarefter tal höllos och sånger sjöngos utanför den svenska paviljongen. Den gigantiska festhallen var vid första dagens konsert till sista plats fyld af åhörare till ett antal af minst 6,000. De samlade svenska sångföreningarne bildade en kör på 500 man; vid konserterna uppträdde »baryton-kungen» C. F. Lundqvist, fru Caroline Östberg och Conrad Behrens.

Bland sånganförarne nämnas: för Lyran (Pullman, Ill.): Aug. Elfåker, för Sveas söner (Rockford, Ill.): Wilh. Svensson, svenska amatörklubben (Brooklyn, N. Y.): Josef Hagström, Lyran (Newyork): Emil Lindstedt, Svithiod (Chicago): J. S. Swenson, Orpheus (Minneapolis, Minn.): Victor Nilson, manskören Svea (Moline, Ill.): Carl J. Lindström, Unga Svea (Minneapolis, Minn.): John Björkman, Skandia (New Haven, Conn.): C. G. Olson, svenska Gleeklubben (Boston, Mass.): Hjalmar Nilson, Vega (St. Paul, Minn.): O. Walline, svenska Gleeklubben (Ironwood, Mich.): P. E. Sjölund, manskören Lyran (Chicago, Ill.): A. Lindberg.

Ordförande i det stora sångarförbundet Amerikan Union of Swedish Singers, som stiftades i november förlidet år af delegerade från de svenska sångföreningarne i landet, är hr Magnus Olson från Vexiötrakten, »sjelf en god sångare, alltid redo att främja svenska sången, vänfast, öppen och afhållen af alla, med hvilka han kommer i beröring». Förbuudets sånganförare är John R. Örtengren, elev af Fritz Arlberg och af Musikaliska akademien, samt känd från Kgl. operan, der han år 1885 debuterade såsom Papageno i »Trollflöjten», och sedan år 1888 bosatt i Chicago, hvars populäraste svenske sångare han anses vara.

Å första dagens konsertprogram förekommo bland andra följande nummer: »Hör oss Svea» (svensk-amerik. sångarförbundet), hymn ur »Gustaf Vasa» (Lundqvist), grefvinnans aria ur »Figaros bröllop» (fru Östberg), ballad ur »Tannhäuser» (Chicagos Glee-klubb), svenska folksånger (fru Östberg), »Du gamla, du friska, du fjellhöga nord» (Lundqvist med kör), »Hell dig, du höga nord» (sv.-am. sångarförbundet).

Vid andra konserten den 21 juli förekommo: Lindblads »Stridsbön» (sv.-am. sångarförbundet), aria ur »Judinnan» (Behrens), »Låt dina portar upp» (sv.-am. sångarförbundet), oceanarian ur »Oberon» (fru Östberg), serenaden ur »Don Juan» samt »I djupa källarhvalfvet» (Behrens), »Sjömannens afsked» (Lyran från Newyork), »Fäderneslandet» (sv.-am. sångarförbundet).

Å tredje konsertens program den 23 juli finner man bland annat: Josephsons »Vårt land» (sv.-am. sångarförbundet), Södermans ballad: »Qvarnruinen» (Lundqvist), »Naturen och hjertat» (Chicagoföreningen Svithiod), »Sjung, sjung», »Den nalkande stormen», »Sofver du, min själ» (Lundqvist), Södermans »Bröllopsmarsch» (Chicagos Gleeklubb), »Trollhättan», »Nu är det natt» (Behrens), »Vermlandsvisan», »Du gamla» (Lundqvist), Wennerbergs »Fanmarsch» (sv.-am. sångarförbundet).

Högtiden till ära meddelade de svenska platstidningarna porträtter och korta biografier af de förnämsta svenska musikkompositörer, såsom Geijer, Wennerberg, Lindblad, Söderman, Bellman, Josephson, prins Gustaf, af de svenska gästande artisterna fru Östberg samt hrr Lundqvist och Behrens äfvensom af anförarna för de olika svenska sångföreningarna, som deltogo i festen.

Om våra operaartisters uppträdande på den första konserten yttrar sig en Chicagotidning karakteristiskt nog såväl för dessa som för tidningen sjelf. Fru *Östberg* synes ha visat sig alltför ödmjuk för amerikanarne, ty tidningen råder henne att moderera sina nigningar för publiken; om hennes sång heter det: »Med föredraget af arian ur »Figaros bröllop» visade hon en grundlig utbildning; rösten är ej stor men af sympatisk klang, ehuru friskheten felas. Obestridligen kan fru Östberg med sin sångkonst pryda mången första klassens operascen.» — »Med sin konst», säger tidningen vidare, »skulle äfven hr *Lundqvist* kunna göra det, med figuren går det icke längre . . .» Hans sonora, sällsynt välklingande baryton förtrollade alla åhörare, föredraget var dramatiskt lifligt och okonstladt, sjelf stod han der orörlig som en bildstod. Mången beklagade nog att denna härligt fylliga röst bor i en så ofantligt fyllig kropp. Men det var ej medlidandet med denna sångarens olycka, utan ren entusiasm öfver hans underbara sång som framkallade de väldiga bifallsstormarne.»

Hr *Behrens* skördade äfven rikt bifall.

* * *

Hr *Lundqvist* afreste den 26 juni från Malmö till Amerika cch sjöng der först i Newyork på en af de svenska sångföreningarna gifven konsert i Tammany Hall, i hvilken en genomgående svensk publik af bortåt ett par tusen personer samlat sig. Konserten inleddes med en af Bredo Hansens orkester spelad uvertyr, hvarpå sångföreningen Lyran från Bridgeport gaf O. Lindblads »Sångfåglarne», derefter framträdde hr Lundqvist och mottogs med stormande hyllning, och sedan denna lagt sig uppstämde sångaren Pugets »Stridssång». Vidare sjöng han under aftonen »Värfningen» af Söderman och »Du gamla du friska» med körackompanjemang. Det storartade bifallet efter hvarje hans nummer framkallade äfven extranummer. Efter konsertens slut var en kollation till hr Lundqvists ära anordnad. — —

På två stora konserter, som den 27 och 28 juli gåfvos i Chicago, uppträdde bland andra vår landsmaninna, sångerskan *Augusta Öhrström,* numera gift med impresarien F. Renard. Fru Öhrström-Renard, som föredrog sånger af Helène Munktell, Agathe Backer-Gröndahl, Grieg och Söderman, gjorde stor lycka, måste gifva extranummer och vinner varmt erkännande af tidningarna. Mycken framgång rönte också vid dessa konserter fröken *Sigrid Wolf,* som föredrog arior ur »Profeten» och »Simson och Delila». En svensk pianist fröken Anna Vallin, gjorde äfvenledes lycka.

Hr Renard säges ha anordnat en turné med fru Östberg såsom »stjerna».

Fru *Caroline Östberg* kommer att uppträda vid The Music Festival i Worcester i september månad. Dessa musikfester äro de största i sitt slag, och vanligen uppträda der verldens berömdaste musikartister. För några år sedan sjöng Louise Pyk vid den stora musikfesten. Ett tillfälle är nu beredt för fru Östberg att uppträda inför en musikaliskt bildad amerikansk publik, »och vi tvifla ingalunda på», yttrar den svensk-amerikanska tidningen Nordstjernan, »att vår celebra svenska sångerska kommer att icke blott häfda sitt anseende, utan äfven förvärfva sig många beundrare bland den amerikanska publiken.»

Musikpressen.

På Abr. Lundqvists förlag har ut kommit:

För piano, 2 händer:

Gillet, Ernest: *Illusion.* Pris 75 öre;

Guiraud, Georges: *Passe-Pied.* Pris 75 öre;

Steiger, Ch.: *Entr' Acte.* Pris 75 öre;

Komzák, Karl: *Vindobona,* marsch. Pris 75 öre;

Focheux, Julien: *Charlotte Russe*, polka. Pris 75 öre.

För en röst med piano:

Enna, Aug.: *Fem Sange*, tillegnade fru Gerda Vult von Steyern. 1) »Min sorg jeg har i Sneen skrevet» (h—f), 2) Folkevise (c—f), 3) Myggedans (c—f), 4) »Og er der et eneste hjærte kun» (ess—g), 5) »Intet är tungt som at længes» (f—f), Pris 1 kr. 50 öre;

Munktell, Helène: *»Fjerran på enslig stig»*, ord af Daniel Fallström (b—fiss). Pris 75 öre;

Ödmann, Sten: *Sorrento*, tillegnad Arvid Ödmann (d—g). Pris 75 öre.

De ofvannämda salongsstyckena för piano erbjuda ingenting ovanligt men låta rätt väl höra sig och äro lätt att utföra. Af dessa musikalier måste priset tilldömas Ennas sånger, hvilka röja dan betydande förmåga som nyligen dokumenterat sig i operan »Hexan» och som säges i än högre grad framträda i tonsättarens nya opera »Kleopatra». Ennas musikaliska uttryckssätt i dessa sånger är enkelt men träffande, och den harmoniska behandlingen af ackompanjemanget förträfflig; han står härutinnan på de klassiska sångkomponisternas grund, egande smak nog att undvika öfverlastning i ackompanjemanget och försmå bjerta och vidunderliga harmoniska effekter. Bland sångerna anslår oss mest den lifliga »Myggedansen», »Folkevisen» deremot minst, och i strofen »tidt mit hjerte spörger sig bedrövet» anslås till och med en litet vulgär ton. — Fröken Munktells väl skrifna sång är hållen i folkvisans romantiska stil med sitt utrop »Åh—hå!» i slutet af versarne och sin genomgående mollton som dock till slut förbytes i durackord. Hr Ödmanns »Sorrento» är mindre betydande men torde, särdeles i det lifliga slutstycket slå an med sitt höga G och arpeggieackompanjemanget, helst om sången får till framställare hr Arvid Ödmann, åt hvilken den är tillegnad.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Sept. 16, 25. Verdi: *Aida.* — 17. Adam: *Giralda.* — 18, 21, 27. Boïto: *Mefistofeles* (21, 27 Mefistofeles: hr Nygren). — 20, 22. Thomas: *Mignon* (Lothario: hr Nygren). — 24, 29. v. Flotow: *Allessandro Stradella.* — 28, 30. Mozart: *Bastien och Bastienne,* komisk opera i 1 akt, öfversättning af Emil Grandinson (Bastienne, herdinna: fru Sterky; Bastien, hennes älskare: hr Strandberg; Colas, trollkarl: hr Brag); *Slavisk bröllopslek,* ballettarrangement af Sigurd Lund, musiken (slaviska dansar) af Anton Dvôràk; Leoncavallo: *Pajazzo,* opera i 2 akter, text af komponisten, öfversatt af E. Wallmark (Nedda-Colombina: frk. Holmstrand; Canio-Pajazzo: hr Lemon; Tonio-Taddeo, narren: hr Söderman; Beppo-Arlekin, skådespelare: hr Lundmark; Silvio, ung bonde: hr Vallenius; bondfolk. Scenen är i Calabrien på en marknadsfest i Montalto i vår tid.

Vasa-teatern. Sept. 16—30. Hervé: *Lilla Helgonet* (Denise: fru Castegren; Célestin-Floridor: hr Warberg; Fernand: hr Castegren).

Musikaliska akademien. Sept. 20. *Konsert* af frk. Ingeborg Magnus. Biträdande: hrr Carl Carlander, Gustaf Brink.

Med sitt program af tre nyheter för vår operascen på en gång rönte operan stor framgång i måndags i afseende på såväl publikens fulltalighet som det stora bifall hvarmed nyheterna blefvo mottagna. Programmet var också särdeles intressant och omvexlande. Att här omständligare redogöra för dess särskilda delar skulle kräfva ett utrymme, hvaröfver dagspressen förfogar men som här i dessa spalter skulle inkräkta för stor del. Den Mozart'ska lilla operan har till text och musikinnehåll förut omtalats i nr 3 denna årgång, och i nr 9 d. å., upptagande Leoncavallos biografi med porträtt, lemnades också en framställning af »Pajazzons» dramatiska innehåll, hvarjemte i biografien inflöt en karakteristik öfver pjesens musik; vi få nu i korthet hufvudsakligen fästa oss vid utförandet af de båda operorna.

Lika litet som den 12-årige Mozart kunde ana sin odödlighet, lika litet kunna han ock tänka att hans lilla i en privatkrets uppförda tyska förstlingsopera, herdespelet »Bastien och Bastienne», 125 år derefter skulle få fast fot på en mängd europeiska scener. I Tyskland ursprungligen upptagen för två år sedan till firande af Mozarts minne på 100:de årsdagen af hans död står den lilla operan ännu kvar på tyska operasceners repertoar och har helt nyligen i Berlin gifvits tillsammans med en ballett och den italienska operanyhet, som utgjorde dess sällskap vid premièren härstädes. Om ock den täcka idyllen kan förefalla oss något föråldrad, så har den dock ett dubbelt intresse, såväl det histoririska och det personliga, då det gäller ett förstlingsverk af den genialiske populäre Mozart, som det i och för sig musikaliska, hvilket är större än man skulle tro, då snillet här framträder med ett verk som röjer föga omogenhet men rikedom på melodiskt behag, liksom äfven dramatisk karakteristik och en i sin enkelhet tillräckligt verksam instrumentation. Ämnet var också synnerligen lämpligt för en 12-årig tonsättare. Att någon enformighet kan vidlåda det hela må ej förundra, men denna olägenhet skulle lätt kunna afhjelpas genom en och annan förkortning. Ingen vän af Mozart och hans musik borde försumma att höra denna lilla opera. Utförandet var också i allo godt. Fru Sterky var en högst intagande Bastienne i sin kanske endast allt för eleganta herdinnedrägt, hennes röst lämpade sig ock särdeles väl för rolen, som ej är så litet fordrande. Äfven Bastien, den beskedlige älskogskranke herden, representerades väl af hr Strandberg, och den listige och gemytlige trollkarlen Colas' rol framställdes af hr Brag mycket tillfredsställande särskildt i den roliga besvärjelsescenen med svartkonstboken, ett rätt märkligt humoristiskt nummer för att vara af en tolfåring, om också en Mozart. Den lilla operan gjorde också ett behagligt intryck på publiken, som efter ridåns fall flere gånger inropade de spelande.

Kapellmästare Hennebergs idé att använda Dvôràks orkesterkomposition »Slaviska dansar» till en ballett, som arrangerats af hr Lund var ett lyckligt grepp. Balletten är i och för sig en obetydlighet, en slavisk folkscen utan någon intresserande handling och med vanliga ballettpiruetter, men musiken är förträfflig, utgörande nationalmelodier, varierade och instrumenterade på ett glänsande sätt. Introduktionen till balletten är också så fängslande, att bissering af densamma hvarje gång syns vara sjelfskrifven.

Programets hufvudpjes, Leoncavallos »Pajazzo», som snart eröfrat alla utlandets operascener och vunnit stort bifall öfverallt, synes röna ej mindre framgång här, hvilket operan också väl förtjenar. Man har satt ifråga om icke »Pajazzon» mera hedrar librettisten än komponisten; det vissa är att Leoncavallo lyckats skapa en text, som är åtminstone lika underhållande som hans musik till densamma. I operan är dock den senare hufvudsaken, och intrycket af denna är att komponisten dermed gifvit en förträfflig tontolkning åt sin text. Om också både tyska, franska och italienska förebilder spåras i densamma och en slående originalitet icke framträder deri, så är »Pajazzon» dock genom sin helgjutenhet och sin förmåga att såväl genom musik som handling hålla intresset uppe ett verk af så betydande värde, att dess stora framgång är lätt förklarlig. Redan den med introduktionen sammanhängande prologen, narren Tonios helsning till publiken och förklaring öfver pjesens handling, fängslar publikens intresse. Af musiken i första akten må påpekas den lifliga begynnelsekören och Pajazzons framträdande, Neddas visa om stormfoglarne och duetten mellan henne och Silvio; i andra akten, som förnämligast upptages af föreställningen på pajazzoteatern, firar tonsättaren sin största triumf med den i äldre enkel stil hållna, förtjusande musiken till maskkomedien. Denna komedi får, som bekant, ett tragiskt slut i det den svartsjuke Pajazzo nere bland folkhopen dödar först sin hustru och sedan hennes älskare, hvarefter Tonio (ej Canio, såsom det uppgifvits) tillropar publiken: »Nu kan ni gå, spektaklet är slut». Canio, pajazzon, ligger tyst och stirrande utsträckt på trappan till sin teater.

Operans utförande förtjenar allt beröm. Innehafvaren af titelrolen, herr

Lemon, utförde denna maktpåliggande rol på ett sätt, som lemnade föga öfrigt att önska. Pajazzon återgafs af honom med en dramatisk kraft som skulle ha hedrat en äldre och mera scenvan konstnär, detta gäller synnerligast om den tragiska slutscenen, då svartsjukans raseri bemäktigar sig den olycklige gycklaren, en framställning af verkligen gripande art. I första aktens slutscen kunde pajazzons förtviflan uttryckas med mindre oroliga rörelser. Herr Lemons vackra röst gjorde sig väl gällande i sångpartiet. Man har anmärkt att herr Lemons pajazzo är för ungdomlig, och på utländska scener framställes han såsom en gråhårsman. Hans hustru Nedda är ju också ett af honom upptaget barn, och hennes böjelse för den unge Silvio får en bättre förklaring om pajazzon göres till en något äldre man.

Nedda har en särdeles behaglig representant i frök. Holmstrand, hvars röst ock föreföll kraftigare i detta parti. Fogelarian i första akten, hvars ackompanjemang vi påpeka, gaf henne särskildt tillfälle att vissa sin sångkonst i fördelaktig dager; särdeles vacker var hennes sång i komedien, der spelet kanske borde vara mera rörligt, och duetten med Silvio utfördes likaledes förtjenstfullt. Herr Vallenius' välljudande stämma bidrog likaledes till det lyckade utförandet af detta vackra musiknummer. Af de spelande gör herr Söderman först entré för publiken i prologen, och det bifall han här framkallar med sin präktiga stämma och sitt lyckade föredrag är ett godt omen för hela operan. Herr Söderman bidrog för öfrigt i ej ringa mån till operans framgång. Herr Lundmark utför Arlekins lilla rol förtjenstfullt och hans sång i serenaden under komedien klingar rätt vacker. Äfven den väl sammansjungna kören och regien förtjenar beröm, och ej minst herr Henneberg, som såväl med denna opera som programets föregående nummer hade ett godt stycke arbete att utföra och äfven syntes göra det med lif och lust.

Å Vasateatern har »Lilla helgonet» gifvits med stor framgång, hvartill i första rummet fru Castegrens behagliga framställning af »lilla helgonet» Denise bidragit. Äfven hrr Castegren och Varberg äro ganska lyckade i sina roler.

Fröken Magnus' konsert var rätt talrikt besökt och den unga konstnärinnan vann både genom sitt violin- och pianospel rikligt bifall. Herr Carlander biträdde med sånger af Schubert m. fl. framkallade likaledes lifligt bifall med sin fylliga vackra stämma.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Fru *Melba* kommer enligt med Kgl. operan gjord öfverenskommelse, att uppträda här endast fyra gånger, och hennes första uppträdande torde komma att ega rum omkring den 20 d:s. Så snart repertearen för dessa föreställningar blifvit bestämd, lär anteckning om biljetter dertill kunna ske å Kgl. operans kansli.

Marcella Sembrich, den europeiskt ryktbara sångerskan, konserterar närstädes den 21 oktober. Programmet är följande: aria ur »Figaros bröllop», stor scen och aria ur »La Traviata», sånger af Rigel (Petits Oiseaux), Mendelssohn (Frühlingslied), och F. Ries (Wiegenlied), samt »Parla», sång-vals af Arditi. Pianonummer af pianisten hr Georg Liebling. — Biljettförsäljningen har begynt i Abr. Lundquists hofmusikhandel.

Filharmoniska sällskapet, som den 25 sept. å nyo började sina öfningar, har för det ingående arbetsåret, det tionde af sällskapets tillvaro, fastställt följande program:

till *första* konserten (i november): Festouvertyr af L. Norman, »Drömkungen» af A. Hallén, »Flykten till Egypten» af H. Berlioz och »Die erste Walpurgisnacht» af F. Mendelssohn-Bartholdy;

andra konserten (i februari): »Missa solemnis» af L. van Beethoven och (eventuelt såsom fyllnadsnummer) 1:sta aktens final (heliga graal-scenen) ur »Parsifal» af Richard Wagner;

tredje konserten (i april): »Lyra och harpa» af C. Saint-Saëns, »Die Seligkeiten» af F. Liszt samt a capella-körerna »Irrblossens sång» af K. Grädener, »Det guddommelige lys» af L. Norman och »I ungdomen» af A. Söderman.

Sällskapets styrelse utgöres af samma ledamöter som under de två föregående åren, nämligen kammarherre A. Burén (ordförande), assessorn friherre E. von Otter (v, ordförande), hofkapellmästaren A. Hallén (dirigent), ingeniör Erik N. Jonsson (kassaförvaltare), notarien E. Fahlstedt (sekreterare), fru Coraly Zethræus och fröken Cecilia Lindroth samt såsom suppleanter fru Amelie Carlström och filosofie doktor M. Boheman.

Operasångaren Henrik Westberg gifver torsdagen den 5 oktober konsert i Vetenskapsakademiens hörsal med biträde af fröken Anna Hjort. Vår musikaliska publik skall helt säkert ej försumma att åter höra hr Westberg, hvars vackra röst och smakfulla konstnärliga sång ännu torde vara i mångas minne och som i utlandet skattas högt.

Fru Anna Petterson-Norrie uppträdde den 10 september å Kasinoteatern i Köpenhamn i operetten »Madame Angots dotter». Alla tidningar innehålla synnerligen smickrande recensioner om hennes uppträdande och loforda likaledes rikligen tenoren hr Nilsson-Adami, hvilken anses ha gjort fullkomlig succès.

Bedömaren i »Politiken» (Charles Kjerulf) slutar sin recension med följande ord: »Ensamt det att höra så sällsynt vacker operettsång som de båda svenska gästernas är värdt ett besök i Kasino». Publiken var af samma tanke och hedrade dem med bifallsjubel och upprepade inropningar.

Svensk militärmusik i utlandet. Från Dresden meddelades i midten af september, att Kronprinsens husarregementes musikkår, som en tid spelat derstädes, hade äran att spela för konungen och drottningen af Sachsen å jagtslottet Moritzburg. Konserten egde rum på stora terrassen bakom jagtslottet, der kapellet stält upp sig i en halfkrets. Kort efter dinern började konserten. Konungaparet med svit tog plats nära kapellet och programmet inleddes med regementets paradmarsch. Efter konserten uttryckte de kgl. åhörarne för musikdirektör Strömberg sin tillfredställelse. Kapellet inbjöds sedan till en särskildt anordnad taffel.

Fröken Gina Oselio anträder i oktober månad en konsert-turné, som kommer att omfatta Sveriges flesta större städer.

Violinisten Carl Kilman, bördig från Göteborg, har nyligen ditkommit från Frankrike. Hr Kilman, lärjunge af Ysaye, biträdde i april å tredje klassiska konserten i Brüssel och vann stort bifall för sin vackra och rena ton, sitt eleganta, nobla spel. Hr Kilman har erhållit plats som lärare vid Helsingfors' musikläroverk.

Göteborg. Å Stora teatern som i år genomgått en grundlig reparation, kommer hr Ranfts teatersällskap att börja föreställningarne den 30 september. Personalens sammansättning är följande:

Direktör och förste regissör: hr Albert Ranft; sekreterare: hr L. Em. Nilson; andra regissör och kassör; hr E. Gistedt; kapellmästare: hr C. Herbold.

Skådespelerskor: fruarna Eliason, Stenfelt och Hagman, fröknarna Anna Rustan, Julia Magnusson, Constance Gottschalk, Helfrid Sundqvist, Jenny Lindelöf, Edla Hamberg, Agda Mayer och Rode Berggren.

Skådespelare: hrr A. Ranft, Eliasson, G. Ranft, Anders de Wahl, J. Hagman, O. Byström, J. Sandberg, A. Hansson, A. Lavén, D. Wikström, Fr. Stenfelt, Caes Henning, Ernst Gistedt och Axel Hagerberg; sufflör: hr G. Tegnér; maskinmästare: hr M. Carlson; reqvisitör: hr C. Blom.

Norge.

Kristiania. Å Kristiania teater har under september uppförts Boïtos »Mefistofeles» med fröken Gina Oselio, fru Barbara Larsen samt hrr W. Kloed och Chr. Fahlström i hufvudpartierna. I slutet af månaden gåfvos konserter

af pianisten Elisabet Hals-Andersen, biträdd af fru Elisabet Hals, fröken Elise Svendsen och hr Martin Knutzen, samt af hr Joh. Selmer, biträdd af fröken Oselio, hrr Thorv. Lammers, W. Kloed, stor orkester och kör. — Musikforeningen anordnar under säsongen i Eldoradolokalen 6 konserter, och 2 kammarmusik-soaréer komma att under musikåret gifvas i bröderna Hals' lokal, under medverkan af fruarna E. Nissen, Agathe Gröndahl, Nina Grieg och Ellen Gulbranson. Vid första soaréen, den 2 oktober, skola paret Grieg och violinisten Gustav Lange biträda.

Konserter af Marcella Sembrich samt af fru Carreno förestå i november.

Finland.

Helsingfors. Musik har härstädes i sommar utförts af Esplanad-kapellet under hr Josef Volontis ledning; i Brunnshuset har bjudits på varieté-föreställningar. Den 14 september gaf finske pianisten hr Harald Mickwitz konsert, hvarvid han bl. a. spelade Schumanns Fantasi opus 17, Rhapsodi af Liszt, stycken af Mozart, Chopin, Paderewski m. fl. samt ett eget G-dur-Impromptu. Hr M. får i tidningarne på platsen mycket beröm för sitt spel. En konsert gafs den 26 september af Ida Flodin, sångerska, med biträde af pianisten fröken Fanny Flodin och operasångaren Ojanperä.

Danmark.

Köpenhamn. Kgl. teatern öppnades för denna säsong den 1 september med Oehlenslägers tragedi »Væringerne i Miklagård» och har sedan af pjeser med musik vidare uppfört »Tannhäuser» (med fru Keller, hrr Brun, Lange, Simonsen) »Svarta Dominon», »Sven Düring hus» med musik af Rung, »Det var en gång...» med Lange-Müllers musik och »Et vintereventyr» med musik af v. Flotow. — På Kasino-teatern började fru Anna Pettersson-Norrie ett gästspel den 10 september som Clairette i »Madame Angots dotter» och vid sidan af henne utförde den svenske tenoren Nielsen-Adami Ange Pitous rol. Å Tivoli har svenska operasångaren hr Oscar Lomberg sjungit med framgång. — Under innevarande säsong kommer här att gifvas 3 Philharmoniska konserter under medverkan af Edvard Grieg, dr Karl Muck, hofkapellmästare vid Berlineroperan, samt P. Tschaikowsky. Vid första konserten, den 28 oktober, biträder Edvard Grieg och fru Teresa Carreno. Caecilia-föreningen kommer äfven att gifva 3 konserter, och 4 soiréer för kammarmusik skola gifvas af hrr Ant. Svendsen, Holger Möller, Chr. Petersen och Franz Neruda. Den 30 september gafs här en »Svensk soaré» af violinisten Carl Bredberg samt operasångarne Oscar Lomberg och Axel Sandberg i konsertpaläets mindre sal. Till den 17 oktober annonseras konsert af fru Marcella Sembrich. Under denna sommar har i konsertsalen på Tivoli uppträdt Christiania Haandværker-Sangförening under hr Iver Holters ledning, som i en symfoniafdelning fick tillfälle att läta höra en sin egen orkestersuite från hans musik till Göthes »Götz von Berlichingen»; sviten gjorde ett godt intryck. Vidare har å Tivoli konserterat sångerskorna fru Hedwig Quiding, Julie Gundestrup och Marie Gertha, den senare en ung rysk mezzosopranist, en dansk violinist Joh. Nörvang, kapellist i Petersburg, samt Fanny Christensen, en ung talangfull flöjtspelerska. På Klampenborg ha låtit höra sig en ung tysk tenorsångare Franz Jos. Peter, en ung dansk barytonist Erik Schmedes och fröken Gina Oselio, hvars sångteknik och föredrag mycket berömmes; röstmedlen säges dock ej vara lika goda nu som förr.

Paris. *»Déïdamie»*, Henry Maréchals nya opera, rönte vid första uppförandet å Stora operan i Paris helt nyligen endast medelmåttig framgång.

För 800 de gången uppfördes den 11 augusti å tearern Menus-Plaisirs i Paris »Timbale d'argent». Oaktadt sin höga ålder, yttrar en recensent, är operetten af hrr Jaime, Noriac och Vasseur allt jämt frisk och liflig; förträffligt spelad af fröknarna Armandi och Bonheur, drar den hvarje afton en nöjes- och skrattlysten publik.

Fru Amalie Friedrich-Materna, den berömda Wagnersångerskan, hvilken inom kort anträder en konsertresa till Amerika, har, enligt N. Fr. Presse, i dessa dagar gift om sig med sin 20 år yngre brorson, Karl Materna.

En ny opera af Eugen d'Albert, *»Rubinen»*, skall inom kort uppföras å hofteatern i Karlsruhe.

Italiensk opera i Skandinavien. Enligt utländska tidningar ämnar signor Sonzogno nästa sommar efter operasäsongen i London på hemvägen till Milano företaga en turné öfver *Sverige*, Norge och Danmark.

Dödsfall.

Brissler, Ferdinand, pianist och pianolärare, bearbetare af symfonier, operor, uvertyrer etc. för piano, född 1818 i Insterburg, † den 30 juli i Berlin.

Catalani, Alfred, talangfull operakomponist och sedan 1886 professor vid konservatoriet i Milano, född 1854 i Lucca, † i Milano den 7 augusti. C. har genom sin opera »La Wally» (»Geier-Wally», uppförd i Hamburg d. å.) gjort sig mycket bemärkt; han var en stor anhängare af Wagner, hvars musik han sökte göra känd i Italien.

Cusin, William George, drottningens af England kapellmästare (»Master of the music»), född den 14 oktober 1833, † den 31 augusti i Engadin under en ferieresa. C. var ledare af filharmoniska konserterna i London 1867—83 och innehade befattningen vid hofvet 1870—1893. C., hvilken som ung gosse sändes att studera musik för Fétis i Bryssel och sedan fortsatte musikstudierna i Londons Royal Academy of Music för Sterndale Bennet, violinisten Sainton m. fl., blef redan under sin skoltid, 14 år gammal, organist vid Kgl. privatkapellet och medlem af dess orkester, tjenstgjorde sedan i operaorkestern under Costa samt andra orkestrar såsom violinist, egnade sig sedan mera åt pianospelet och lät höra sig som pianist i utlandet. C. hade mycket att för sina framgångar tacka sin företrädare vid hofvet George Fr. Anderson, gift med Cusins tant och uppfostrarinna. C., som var en stor anhängare af Wagner, har såsom komponist gjort sig känd genom ett oratorium »Gideom», ett Te deum, åtskilliga konsertouvertyrer m. m.

Delehelle, Alfred, fransk tonsättare, elev af Adam, har i sommar aflidit. Sedan han vunnit romerska priset för en kantat »Silvio Pellico», fick han efter återkomsten från Italien uppförda enaktsoperan »L'île d'amour» och tvåaktsoperan »Madame Polichinelle», hvilken upplefde nära 100 föreställningar. Han fick dock ej tillträde till någon Paristeater och det var i Haag, som hans med mycket bifall mottagna treaktsopera »Don Spavento» uppfördes.

Dengremont, Maurice, den förr såsom 12 årigt »underbarn» så mycket firade violinspelaren, och som här om våren 1878 väckte sådan förtjusning vid hans uppträdande på Nya teatern, har aflidit i Buenos Ayres 27 år gammal, andeligt och kroppsligt förfallen. Det lofvande underbarnet blef en medelmåttig konstnär och D. väckte ringa uppmärksamhet, då han senast här i Stockholm konserterade jemte pianisten Eckhoff i maj 1885 i Berns' salong. Han var född 1866 i Rio Janerio och elev af Leonard. Efter 1884 har han mest uppehållit sig i Paris.

Ekdahl, August Wilhelm, kgl. hofbal-musikdirektör, född i Vadstena den 17 januari 1846, † härstädes den 17 september. Ekdahl var en god musikanförare och pianist, kompositör till åtskillig dansmusik och innehade sedan omkring 5 år en pianoförsäljning här i hufvudstaden.

Kalliwoda, Wilhelm, pianist och pianolärare samt f. d. hofkapellmästare i Karlsruhe, född den 19 juli 1827 i Donaueschingen, † i Karlsruhe den 8 september. Son till den utmärkta violinvirtuosen J. W. Kalliwoda, efterträdde han honom som hofkapellmästare 1853—75. K. har komponerat omtyckta manskörer och pianostycken samt sånger.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

☞ **Flyglar, Tafflar** och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. upp öfver gården. Mottagning kl. 1/2 9—1/2 10 f. m. och 12—1 e. m.

Frans J. Huss.

Teater- och musikvänner!

Nästan i hvartenda nr har veckotidningen **Hvad nytt från Stockholm?** något pikant meddelande om teater och musik — biografier, karakteristiker, notiser eller anekdoter. De begge uppseendeväckande artiklarne om Olle och Lasse Westerdahl t. ex., hvilka i fjol reproducerades i Musiktidningen, voro hemtade ur **Hvad nytt från Stockholm?** Under året har der meddelats en fortlöpande serie af praktfulla anekdoter om den originele gamle kontrabasisten Schuster, som nyligen för alltid nedlagt sin stråke.

Teater- och musikvänner! Försummen derför icke att skaffa er **Hvad nytt från Stockholm?** Den finnes öfverallt i hufvudstaden, i tidningskontor och hos kolportörer. Lösnummer 10 öre.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

J. G. MALMSJÖ,

Piano-Fabrik,

Göteborg,

etablerad 1843,

rekommenderar sina välkända tillverkningar af

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med

Första priset

vid utställningarna i

STOCKHOLM	1851	WENERSBORG	1872
GÖTEBORG	1860	WIEN	1873
KARLSTAD	1862	RUGBY, ENGLAND	1873
LONDON	1862	UDDEVALLA	1874
MALMÖ	1865	PHILADELPHIA	1876
STOCKHOLM	1866	BORÅS	1880
PARIS	1867	MALMÖ	1881
GÖTEBORG	1871	ÖREBRO	1883
KÖPENHAMN	1872	KÖPENHAMN	1888

samt senast å **Industriutställningen i Göteborg 1891** med

Guldmedalj

och **Handtverks- och Industriföreningens**

Hederspris.

OBS.! Den **enda** svenska pianofabrik, som vid täflan **alltid** erhållit **högsta** priset. OBS.!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst **fem år** för instrumentets **hållbarhet** och **varaktighet**

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Svensk Musiktidning,

Nordiskt Musikblad, 13 årg. 1893, utgifves efter samma plan som förut, med **populärt,** omvexlande innehåll, försedd med **porträtter** och **musikbilagor** (omkring 14 sidor, god och lätt utförbar piano- och sångmusik). Tidningen utkommer 2 gånger i månaden omkring den 1:sta och 15:de (utom juli—augusti). Pris **5** kronor pr år. Musikbilagan endast för helårsprenumeranter. Lösnummer 25 öre. Prenumeration sker å tidningens expedition, **Olofsgatan 1** (Hötorget 6) 1 tr. upp öfver gården (derifrån tidningen hemsändes), i musik- och bokhandeln samt å hufvudstadens större tidningskontor; för **landsorten** expedieras tidningen fortast **genom postprenumeration.**

Tidningens *annonspris* är mycket *billigt*: endast 10 öre petitrad för inländsk annons. Rabatt vid förnyelse.

C. A. V. Lundholm 28 Hamngatan Stockholm

Pianinon & Orglar

oöfverträffade i skön ton & varaktighet, af välkända, **prisbelönta** och **patenterade** in- och utländska tillverkningar, ***säljas*** eller ***uthyras*** **billigt** och på beqväma betalningsvilkor. ***Reformgitarrer, Gitarrnotställare, Strängkopplingsapparat*** för violiner 4,50, ***Orglar*** med ***Transponeringskoppel.***

Begär illustr. priskurant. Agenter sökas.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Resp. prenumeranter

i hufvudstaden, hvilka vid flyttningstiden ändra bostad eller icke anträffats vid förra numrets utsändning, torde anmäla sådant jemte ny adress till tidningsbudet eller skriftligen å Expeditionen, Olofsgatan 1.

Redaktionen.

Innehåll: Henrik Westberg (med porträtt). — Adolphe Adams större kompositioner, kronologisk förteckning. — Allessandro Stradella. — Svensk sång i Amerika. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

Stockholm, tryckt i Bergs Boktryckeri, 1893.